

The cover features a large, abstract geometric design. A large, light pink triangle occupies the left and bottom portions of the page. The right side is a solid blue color. In the center-right, there is a complex, multi-layered geometric shape made of various shades of pink and red, resembling a folded piece of paper or a stylized architectural structure. The word 'esto' is printed in a bold, black, sans-serif font in the upper left. The title 'Aastaaruanne 2020' appears twice: once in a smaller font in the upper right and once in a larger font in the lower left. A short paragraph of Estonian text is located at the bottom left.

esto

Aastaaruanne 2020

Aastaaruanne 2020

Aastal 2020 möödus ESTO mitmest olulisest verstapostist ning see on olnud seni meie kõige edukam aasta.

esto

Üldteave

Ärinimi – ESTO AS

Õiguslik vorm – aktsiaselts (AS)

Tegevuslitsents – krediidiandja litsents Eesti Finantsinspeksioonilt

Registrikood – 14180709 (Eesti Vabariigi äriregister)

Käibemaksukohustuslase number – EE102137143

Aadress – Tartu mnt 24-25b, 10115 Tallinn, Eesti

Telefon – +372 622 5252

E-post – info@esto.ee

Koduleht – www.esto.ee

Aruandeperiood – 01.01.2020 – 31.12.2020

Sõltumatu vandeaudiitor – KPMG Baltics OÜ

Aruandevaluuta on euro (EUR), ühikud on tuhandetes.

ESTO AS 2020. aasta raamatupidamise aruanne on auditeeritud.

Sisukord

2	Üldteave
3	Sisukord
4	Olulised sündmused
5	Tegevusaruanne
7	Raamatupidamise aruanne
7	Finantsseisundi aruanne
8	Kasumiaruanne
9	Rahavoogude aruanne
10	Omakapitali muutuste aruanne
11	Raamatupidamise aastaaruande lisad
11	Lisa nr 1. – Üldteave
11	Lisa nr 2. – Olulised arvestuspõhimõtted
11	Lisa nr 2.1. – Raamatupidamise alused
11	Lisa nr 2.2. – Arvestus- ja esitusvaluuta
12	Lisa nr 2.3. – Otsuste ja hinnangute kasutamine
12	Lisa nr 2.4. – Muutused olulistes arvestuspõhimõtetes
15	Lisa nr 2.5. – Arvestuspõhimõtted
26	Lisa nr 3. – Finantsriski juhtimine ja ülevaade
37	Lisa nr 4. – Finantsinstrumentide õiglane väärtus
39	Lisa nr 5. – Puhasintressitulu
40	Lisa nr 6. – Teenus- ja -vahendustasu puhastulu
41	Lisa nr 7. – Laenud ja ettemaksed klientidele
42	Lisa nr 8. – Immateriaalne põhivara
42	Lisa nr 9. – Muud varad
43	Lisa nr 10. – Antud ja saadud laenud
44	Lisa nr 11. – Võlad tarnijatele ja muud võlad
44	Lisa nr 12. – Maksukohustised
45	Lisa nr 13. – Aktsiakapital ja reservid
46	Lisa nr 14. – Muud tegevuskulud
46	Lisa nr 15. – Tööjõukulud
47	Lisa nr 16. – Teave seotud osapoolte kohta
49	Lisa nr 17. – Tingimuslikud kohustused
49	Lisa nr 18. – IFRS-ile ülemineku vastavusseviimine ja võrdlusteave
50	Aruande allkirjad
51	Vandeaudiitori aruanne

Olulised sündmused

ESTO on Baltimaade juhtiv uuenduslike makse- ja ostlemislahenduste pakkuja tarbijatele ja kaupmeestele nii veebis kui ka kauplustes. ESTO eesmärk on lihtsustada e-kaubanduses kliendi ja müüja vahelisi makseid, võimaldades kaupmehel omandada makseid reaajas ja pandlikke maksevõimalusi kliendile.

Aastal 2020 möödus ESTO mitmest olulisest verstapostist ning see on olnud seni meie kõige edukam aasta. Meie käive ja puhastulu olid rekordilised, kuid eelkõige nägime kasvu kõigis meie tegevussuundades ning jätkasime ka märkimisväärseid investeeringuid toodetesse ja tehnoloogiasse.

Klientide arvu kasv

64% ▲

Partnerite arvu kasv

61% ▲

Tulude kasv

367% ▲

Väljastatud laenude kasv

43% ▲

API päringute arv

~100M

API päringute arv sekundis

3.17

Tehingute arv

~2M

Tehingute maht

~70M

ESTO süsteemi täiustuste arv
2020

~4,600

Tegevusaruanne

Olulised finantsnäitajad (tuhandetes eurodes)

Tulu kokku

7,561

Puhaskasum

1,556

Vara kokku

22,234

Laenuportfell

19,452

Omakapital*

4,821

Omakapital

1,821

Suhtarvud ja antud laenud

Omakapitali
puhastootlikkus

137%

Koguvarede
puhastootlikkus

9%

Kulu/tulu suhe

18%

Omakapitali* osakaal
laenuportfelist

25%

Laenukahjumite osakaal
laenuportfelist

1%

Laenude väljastus 2020

~23M

*Sealhulgas allutatud laenud

Valemid

Omakapitali puhastootlikkus: puhaskasum/omakapitali keskmine
Koguvarede puhastootlikkus: puhaskasum/varade keskmine
Kulu/tulu suhe: tegevuskulud/kogutulu

Omakapitali osakaal laenuportfelist: omakapital sh allutatud
laenud/laenuportfell
Laenukahjumite osakaal laenuportfelist: laenukahjumite
eraldiste kulu/laenuportfell

2020. aasta oli igas mõttes erakordne. See oli üleilmse pandeemia, üleilmse majanduslanguse ja valitsuse pretsedenditute sammude aasta. Aasta sündmuste kulgu jälgides keskendusime suuresti sellele, mida me ettevõtteks ära teha saaksime. Meie jaekaubanduse partneritele on see aasta olnud kõike muud kui kerge ning teie vastupidavus ja tohutu kohanemisvõime on muljetavaldavad ja ma olen uhke selle üle, mida me keerulistes oludes saavutanud oleme.

Klientide ootused sellele, kuidas nad teevad oma pangatoiminguid ja makseid ning oste sooritavad on pandeemia põhjustatud piirangutele vaatamata kasvanud. Üha enam inimesi kõigis rahvastikurühmades teeb oma ostud internetis ja uutes jaekaubanduse sektorites, mis on internetipõhistes kauplemiskohtades usaldust võitnud. ESTO jaoks on see olnud hea trend, kuna loome järgmise põlvkonna platvormi digitaalsele ja "mobiilseadmed esimesena" kaubandusele. ESTO eesmärk on tagada lihtsad ja turvalised makseid seadmest seadmesse, pakkuda klientidele paindlikke maksevõimalusi ja toetada kõiki makseid, mida meie partneritele tehakse veebis, mobiilis ja kaupluses kohapeal. ESTO kahepoolne platvorm soodustab meie partnerite äri kasvu ja tagab neile olulise konkurentsieelise, mistõttu ESTO kiire areng jätkub ja meie niigi soliidsele partnerite võrgustikule on lisandunud veel rekordarv uusi kaupmehi. Suur kasv on tingitud ESTO ainulaadsest teenusest, mis on mõeldud nii kaupmeestele kui ka tarbijatele ning võimaldab nutikamalt oste teha ja nende eest maksta.

Kasvatasime oma turuosa kõigis tegevusvaldkondades ja jätkasime investeerimist toodetesse, inimestesse ja tehnoloogiasse, säilitades samas hea krediitdistsipliini ja tugeva bilansi. Aasta müügitulu oli ligikaudu 7,5 miljonit eurot, mis on eelneva aastaga võrreldes üle 3 korra kasvanud. Korralik tulude kasv koos mõistliku kuluhaldusega võimaldas meil teenida ligi 1,6 miljonit eurot puhaskasumit. Lõpetasime aasta rekordilise aktiivsete klientide ja partnerite arvuga.

Alustasime tegevust oma peamise järelmaksuteenuse pakkumisega ja oleme sellest alates pidevalt oma tootevalikut uuendanud ja laiendanud. Ja see on alles algus. Pakume kaupmeestele äärmiselt tõhusaid lahendusi, mis aitavad nii nõudlust kui ka nende kliendibaasi suurendada. Meie lahendused võimaldavad kaupmeestel oma tooteid efektiivsemalt pakkuda ja müüa, oma kliendibaasi kasvatamise strateegiaid optimeerida ning täiendavat müüki soodustada. Meie paindlikud makselahendused võimaldavad kaupmeestel tooted oma klientidele kättesaadavaks teha, mis pakub neile kiiremat tulu teenimise võimalust ilma hinnaalandite ning muude kulukate turundus- ja müügiedenduskanalite kasutamiseta.

Meie ettevõttele tulevad kasuks laiemad suundumused tehnoloogias, jaekaubanduses, rahastamislahendustes ja e-kaubanduses, aga meie edu põhialuseks on ikkagi meie inimesed. Nemad teenindavad meie kliente, töötavad välja tehnoloogia, teevad strateegilisi otsuseid, juhivad riske, määravad meie investeringuid ja suunavad innovatsiooni. Suurepärane tiim – inimesed, kellel on julgust ja mõistust ja muljetavaldavad võimed, kes suudavad orienteeruda keerulistes tingimustes ja samas suurepäraste tulemuste saavutamisele pühenduda – tagab meie edu nii täna kui ka tulevikus.

Mikk Metsa

Tegevjuht ja kaasasutaja

Raamatupidamise aruanne

Finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
VARAD				
Käibevarad				
Raha ja selle lähendid		1,592	489	63
Laenud ja ettemaksed klientidele	7	16,666	10,199	1,306
Ettemaksed		418	212	-
Muud varad	9	452	19	-
Käibevara kokku		19,128	10,918	1,369
Põhivara				
Laenud ja ettemaksed klientidele	7	2,548	2,007	447
Materiaalne põhivara		34	18	2
Immateriaalne põhivara	8	523	260	128
Põhivara kokku		3,105	2,285	577
VARA KOKKU		22,234	13,203	1,946
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL				
Kohustised				
Lühiajalised kohustised				
Antud ja saadud laenud	10	5,807	4,322	25
Võlad tarnijatele ja muud võlad	11	446	341	277
Maksukohustised	12	56	8	-
Saadud ettemaksed		0,34	-	-
Lühiajalised kohustised kokku		6,309	4,671	302
Pikaajalised kohustised				
Antud ja saadud laenud	10	14,104	8,075	1,666
Pikaajalised kohustised kokku		14,104	8,075	1,666
KOHUSTISED KOKKU		20,413	12,746	1,968

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019	01.01.2019
Omakapital				
Aktiivkapital	13	100	62	62
Ülekurss	13	154	48	48
Kohustuslik reservkapital	13	11	125	-
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		-	(132)	-
Aruandeaasta kasum (kahjum)		1,556	354	(132)
Omakapital kokku		1,821	457	(22)
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		22,234	13,203	1,946

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa nr	2020	2019
Intressitulu	5	4,883	1,373
Intressikulu	5	(1,827)	(712)
Puhasintressitulu		3,056	661
Teenustasu- ja vahendustasutulu	6	1,438	641
Teenustasu- ja vahendustasukulu	6	(412)	(182)
Teenus- ja vahendustasu puhastulu		1,026	459
Finantskulud		(30)	-
Finantstulud		11	1
Muud tulud		1,230	49
Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatava finantsvara kajastamise lõpetamisest tekkinud puhaskahjum		(945)	(30)
Finantsinstrumentide väärtuse langus	3	(213)	(185)
Muud tegevuskulud	14	(791)	(399)
Tööjõukulud	15	(407)	(141)
Kulum ja amortisatsioon	8	(68)	(21)
Muud kulud		(28)	(40)
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist		1,611	354
Tulumaks		(56)	-
Aruandeaasta kasum (kahjum)		1,556	354

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identitiseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

10. 06. 2021

esto

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Aastaaruanne 2020

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa nr	2020	2019
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Kasum (kahjum)		1,556	354
Korrigeerimised:		(1,965)	13
- Intressitulu		(271)	(225)
- Intressikulu		65	85
- Allahindlused (provisjonid)	3	213	41
- Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatava finantsvara kajastamise lõpetamisest tekkinud puhaskahjum		(2,141)	59
- Kulum ja amortisatsioon	8	67	21
- Muud korrigeerimised		102	32
Korrigeerimised kokku		(410)	367
Muutused:			
- Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		(1,407)	(93)
- Võlad tarnijatele ja muud võlad		155	100
- Laenud ja ettemaksed klientidele		(4,102)	(10,613)
Muutused kokku		(5,355)	(10,606)
ÄRITEGEVUSEST SAADUD / (ÄRITEGEVUSES KASUTATUD) NETORAHAVOOD		(5,764)	(10,239)
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse põhivara soetamine		(28)	(168)
Immateriaalse põhivara soetamine	8	(321)	-
Antud laenud		(155)	2
INVESTEERIMISTEGEVUSEST SAADUD / (INVESTEERIMISTEGEVUSES KASUTATUD) NETORAHAVOOD		(504)	(166)
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Kasum antud ja võetud laenudest	10	10,850	11,379
Laenude tagasimaksed	10	(3,401)	(673)
Aktsiakapitali sissemaksed		(78)	125
FINANTSEERIMISTEGEVUSEST SAADUD / (FINANTSEERIMISTEGEVUSES KASUTATUD) NETORAHAVOOD		7,371	10,831
RAHA JA RAHA LÄHENDITE NETOSUURENEMINE / (VÄHENEMINE)		1,103	426
Raha ja raha lähendid perioodi alguses		489	63
Raha ja raha lähendid perioodi lõpus		1,592	489

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktsia- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reserv- kapital	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Omakapital kokku
Saldo seisuga 31.12.2018	62	48	-	(125)	(15)
Vigade parandamise mõju	-	-	-	(7)	(7)
Korrigeeritud saldo seisuga 31.12.2018	62	48	-	(132)	(22)
Kokku aruandeperioodi kasum ja muu koondkasum	-	-	-	354	354
Omanike sissemaksed	-	-	125	-	125
Saldo seisuga 31.12.2019	62	48	125	222	457
Saldo seisuga 1. jaanuar 2020	62	48	125	222	457
Perioodi koondkasum kokku	-	-	-	1,556	1,556
Perioodi kasum	-	-	-	1,556	1,556
Tehingud ettevõtte omanikega Sissemaksed ja väljamaksed					
Aktsiakapitali emiteerimine	38	106	(114)	-	31
Dividendid				(222)	(222)
Kokku sissemaksed ja väljamaksed	38	106	(114)	(222)	(192)
Saldo seisuga 31.12.2020	100	154	11	1,556	1,821

Lisateave omakapitali kohta on toodud lisas nr 13.

Lehekülgedel 11–49 olevad lisad moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkirj

KPMG, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa nr 1. Üldteave

ESTO AS (edaspidi: ESTO ja/või ettevõtte) on 06.01.2017 Eestis registreeritud ettevõtte. Ettevõtte juriidiline aadress on Tartu mnt 24-25b, 10115 Tallinn, Eesti. Ettevõtte peamised tegevussuunad on tarbijakrediidil-aenude väljastamine ESTO kaupmeeste võrgustiku kaudu või otse klientidele.

Lisa nr 2. Olulised arvestuspõhimõtted

Lisa nr 2.1. Raamatupidamise alused

Ettevõtte 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS). See raamatupidamise aastaaruanne on ettevõtte esimene IFRS-i kohaselt koostatud raamatupidamise aastaaruanne. Teave IFRS-ile üleminekuga seotud korrigeerimiste kohta on toodud lisas nr 18.

Kirjeldatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kõikide esitatud perioodide osas kohaldatud järjepidevalt. Ettevõtte juhatus kinnitas raamatupidamise aastaaruande väljastamiseks 04.06.2021. Eesti äriseadusiku kohaselt peab juhatuse poolt koostatud aastaaruande, sealhulgas raamatupidamise aastaaruande, kinnitama üldkoosolek.

Lisa nr 2.2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ka ettevõtte arvestusvaluuta.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri

KPMG, Tallinn

Lisa nr 2.3. Otsuste ja hinnangute kasutamine

Raamatupidamise aastaaruande koostamine eeldab juhtkonnalt otsuste, hinnangute ja eelduste tegemist, mis mõjutavad põhimõtete kohaldamist ning aruannetes kajastatud varade ja kohustiste suurust ning tulusid ja kulusid. Kuigi need hinnangud on tehtud juhtkonna parimate teadmiste kohaselt ja arvestades nende arusaama praegustest sündmustest, ei pruugi tegelikud tulemused neile vastata ja nad võivad nimetatud hinnangutest oluliselt erineda.

Hinnanguid ja nendega seotud eeldusi hinnatakse pidevalt ning need tuginevad ajaloolisele kogemustele ja muudele teguritele, sealhulgas eeldatavatele tulevikusündmusele, mida peetakse asjaolusid arvestades asjakohasteks. Muutusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse edasiulatuvalt.

Hinnangud

Teave raamatupidamise põhimõtete kohaldamisel tehtud hinnangute kohta, millel on aruandes kajastatud summadele olulisim mõju, on toodud järgmistes lisades:

Lisa nr 3: kehtestatase kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas finantsvara krediidirisk on selle esmasest kajastamisest alates kasvanud, otsustatakse metodoloogia tulevikku vaatava teabe kaasamiseks eeldatava krediidikahju mõõtmise ning valitakse ja kinnitatakse eeldatava krediidikahju mõõtmiseks kasutatavad mudelid.

Eeldused ja hindamisebakindlused

Teave eelduste ja hindamisebakindluste kohta, millega kaasneb oluline risk, et nende tõttu osutub vajalikuks 31. detsembril 2020 lõppenud aasta näitajate oluline korrigeerimine, on toodud alljärgnevatel lisades.

Lisa nr 2.5 alajaotus "Finantsvarad ja finantskohustised" ja lisa nr 3: finantsinstrumentide väärtuse langus: eeldatava krediidikahju mõõtmise mudeli sisendite, sealhulgas kaetavate rahavoogude hindamisel ja tulevikku vaatava teabe kaasamisel kasutatavate peamiste eelduste, kindlaksmääramine.

Lisa nr 2.4. Muutused olulistes arvestuspõhimõtetes

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjekindluse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et ettevõtte kohaldab järjekindlalt samasid arvestuspõhimõtteid ja andmete esitusviisi.

Arvestuspõhimõtteid ja andmete esitamise viisi muudetakse ainult juhul, kui seda nõuavad uued või muudetud IRFS standardid ja nende tõlgendused või kui uus arvestuspõhimõte ja/või esitusviis annab ettevõtte finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest objektiivsema ülevaate.

Uute ja/või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) vastuvõtmine ja rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee tõlgendused

2020. aastal jõustunud standardite muudatustel ettevõtte raamatupidamise aastaaruandele mõju ei olnud, välja arvatud standarditesse IAS 1 "Finantsaruannete esitamine" ja IAS 8 "Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead" tehtud muudatused. Muudatustes selgitatakse ja ühtlustatakse mõistet

"oluline" ning antakse juhised, kuidas parandada selle mõiste rakendamise järjepidevust siis, kui seda IFRSi standardites kasutatakse. Ettevõtte hinnangul ei avalda muudatused raamatupidamise aastaaruandele esmakordsel rakendamisel olulist mõju.

Välja antud uued standardid ja tõlgendused, mis pole veel jõustunud.

Standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused, mis pole veel jõustunud Järgmisi uusi standardeid, tõlgendusi ja muudatusi 31. detsembril 2020 lõppenud aruandeperioodile veel ei rakendatud ning neid ei ole seetõttu käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel kohaldatud. Ettevõtte kavatseb nimetatud sätted kasutusele võtta, kui need jõustuvad

Muudatused standardites IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 – "Viiteintressimäära reform (IBOR)" (teine faas).

(Kohaldatakse 1. jaanuaril 2021 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; rakendatakse edasiulatuvalt. Ennetähtaegne rakendamine on lubatud.) Muudatused käsitlevad küsimusi, mis võivad viiteintressimäära reformi järgselt finantsaruandlust mõjutada, sealhulgas muudatuste mõju lepingupõhiste rahavoogudele või riskimaandamissuhetele, mis tuleneb ühe viiteintressimäära asendamisest alternatiivse intressimääraga. Muudatused annavad tegeliku vabastuse standardites IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 toodud nõudmistest, mis on seotud alljärgnevaga:

- muutused finantsvarade, finantskohustiste ja rendikohustiste lepingupõhiste rahavoogude kindlaksmääramises;
- riskimaandamise arvestus.

Muutus rahavoogude kindlaksmääramise aluses Muudatused nõuavad ettevõttelt finantsvara või finantskohustise lepingupõhiste rahavoogude kindlaksmääramise aluse muutmist, kuna seda nõuab viiteintressimäära reform, uuendades selleks finantsvara või finantskohustise avaldamisel kasutatavat sisemist intressimäära.

Muudatused nõuavad ettevõttelt lisaandmete avaldamist, mis võimaldab kasutajatel mõista viiteintressimäära reformi mõju ettevõtte finantsinstrumentidele, sealhulgas andmed viiteintressimäära reformist tulenevate ettevõtte riskipositsioonide ja nendega seotud riskijuhtimistegevuste kohta.

Ettevõtte hinnangul ei avalda muudatused raamatupidamise aastaaruandele esmakordsel rakendamisel olulist mõju.

IAS 1 muudatused: "Finantsaruannete esitamine":

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste klassifitseerimine lühi- ja pikaajalisteks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus arveldamist aruandekuupäevast alates vähemalt 12 kuud edasi lükata ei pea olema tingimusteta, aga see peab olema põhjendatud. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte omaõigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustuse arveldamiseks.

Muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Ennetähtaegne kohaldamine on lubatud.

Ettevõtte hinnangul ei avalda muudatused raamatupidamise aastaaruandele esmakordsel rakendamisel olulist mõju.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

IFRS 2018–2020 iga-aastased parandused

- Standardisse IFRS 3 "Äriühendused" tehtud muudatuste alusel ajakohastatakse standardis IFRS 3 sisalduvat viidet finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule, muutmata seejuures äriühenduste raamatupidamisnõudeid.
- Standardisse IAS 16 "Materiaalne põhivara" tehtud muudatuste alusel keelatakse ettevõttel materiaalse põhivara soetusmaksumusest maha arvata toodangu müügist saadud summad ajal, mil ettevõtte valmistab vara ette selle sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Selle asemel kajastab ettevõtte müügitulu ja sellega seotud kulu kasumiaruandes.
- Standardisse IAS 37 "Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad" tehtud muudatused täpsustatavad, milliseid kulusid ettevõtte arvestab hinnates, kas leping on kahjumlik.
- Dokumendi "Iga-aastased parandused" alusel tehakse väiksemaid muudatusi standardites IFRS 1 "Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt", IFRS 9 "Finantsinstrumendid", IAS 41 "Põllumajandus" ning standardi IFRS 16 "Rendiarvestus" juurde kuuluvates illustreerivates näidetes.

Kõik muudatused jõustuvad 1. jaanuar 2022. Ettevõtte hinnangul ei avalda muudatused raamatupidamise aastaaruandele esmakordsel rakendamisel olulist mõju.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 2.5. Arvestuspõhimõtted

Alljärgnevalt on esitatud käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise aluseks olevad peamised arvestuspõhimõtted. Kirjeldatud arvestuspõhimõtteid on kohaldatud järjepidevalt, välja arvatud kui järgnevas tekstis on teisiti sätestatud.

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähenditena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes hoiuseid pankades.

Raha ja raha lähendeid kajastatakse finantsseisundi aruandes amortiseeritud soetusmaksumuses.

Rahavoogude aruandes kasutatakse põhitegevuse rahavoogude kajastamiseks kaudset meetodit. Rahavoogusid finantseerimis- ja investeerimistegevusest kajastatakse otsemeetodil.

Tehingud välisvaluutas

Välisvaluutas tehtud tehingud arvestatakse ümber ettevõtte arvestusvaluutasse tehingute päeval kehtinud valuutakursi alusel.

Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber arvestusvaluutasse aruandepäeva kursiga. Rahaliste vahendite ümberhindamisest saadud kursikasumid ja -kahjumid on vahejärgmiste näitajate vahel: aasta jooksul sisemise intressi, väärtuse languse ja maksetega korrigeeritud ning arvestusvaluutas esitatud amortiseeritud soetusmaksumus aasta alguse seisuga ja aastalõpu vahetuskursi alusel konverteeritud amortiseeritud soetusmaksumus välisvaluutas.

Välisvaluuta konverteerimisel tekkivaid erinevusi kajastatakse kasumiaruandes.

Intressid

i. Sisemine intressimäär

Intressitulu ja -kulu kajastatakse kasumisarauandes, kasutades sisemise intressi meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul prognoositavad tulevased rahamaksed või -laekumised:

- finantsvara bilansilisse brutojääkmaksumusse; või
- finantskohustise amortiseeritud soetusmaksumusse.

Muude finantsinstrumentide, peale ostetud või väljastatud halvenenud krediitkvaliteediga varade, sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte tuleviku rahavoogusid arvestades kõiki finantsinstrumendi lepingulisi tingimusi, kuid mitte eeldatavat krediitkahju.

Sisemise intressimäära arvutamisel on võetud arvesse tehingukulud ja -tasusid ning makstud ja saadud tasusid, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks. Tehingukulud sisaldavad lisanduvaid kulusid, mis on otseselt seotud finantsvara või finantskohustise omandamise või emiteerimisega.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri

KPMG, Tallinn

ii. Amortiseeritud soetusmaksumus ja bilansiline brutojääkmaksumus

Finantsvara või finantskohustise amortiseeritud soetusmaksumus on summa, milles finantsvara või finantskohustist mõõdetakse nende esmasel kajastamisel miinus põhiosa tagasimaksed, millele lisandub või millest lahutatakse sisemise intressimäära meetodit kasutades selle algsumma ja lõppsumma vahelt arvestatud kumulatiivne amortisatsioon ja mida finantsvarade suhtes on korrigeeritud eeldatava krediidikahju allahindlusega. Finantsvara bilansiline brutojääkmaksumus on finantsvara amortiseeritud soetusmaksumus enne eeldatava krediidikahju allahindlusega korrigeerimist.

iii. Intressitulude ja -kulude arvestus

Finantsvara või finantskohustise sisemine intressimäär arvutatakse finantsvara või finantskohustise esmase kajastamise hetkel. Intressitulude ja -kulude leidmisel kohaldatakse sisemist intressimäära vara bilansilisele brutojääkmaksumusele (kui vara ei ole halvenenud krediitkvaliteediga) või kohustise amortiseeritud soetusmaksumusele. Ujuva intressimääraga instrumentide rahavoogude perioodilise ümberhindamise tulemusena korrigeeritakse sisemist intressimäära, et peegeldada liikumisi turu intressimäärades. Samuti korrigeeritakse sisemist intressimäära õiglase väärtuse riskimaandamise korrigeerimiseks kuupäeval, mil algab riskimaandamise korrektsiooni amortiseerimine.

Seevastu finantsvara puhul, mille krediitkvaliteet on pärast esmast kajastamist halvenenud, arvestatakse intressitulu sisemise intressimäära kohaldamisega finantsvara amortiseeritud soetusmaksumusele. Kui vara ei ole enam halvenenud krediitkvaliteediga, hakatakse intressitulu jälle brutosumma alusel arvestama.

Finantsvara puhul, mis oli esmasel kajastamisel halvenenud krediitkvaliteediga, arvestatakse intressitulu krediitiga korrigeeritud sisemise intressimäära kohaldamisega vara amortiseeritud soetusmaksumusele. Intressitulu ei hakata uuesti brutosumma alusel arvestama, isegi kui vara krediitrisk paraneb.

iv. Esitus

Kasumiaruandes ja muus koondkasumis esitatud sisemise intressimäära meetodil arvestatud intressitulu sisaldab amortiseeritud soetusmaksumuse alusel mõõdetud finantsvarade ja finantskohustiste intressi. Kasumiaruandes ja muus koondkasumis esitatud intressikulu sisaldab amortiseeritud soetusmaksumuse alusel mõõdetud finantskohustisi.

Teenus- ja vahendustasud

Teenus- ja vahendustasude tulud ja kulud, mis on finantsvara või finantskohustise sisemise intressimäära lahutamatud osad, sisalduvad sisemises intressimääras.

Muud teenus- ja vahendustasude tulud (nt kontohalduse tasud) kajastatakse siis, kui vastavad teenused osutatakse.

Muud teenus- ja vahendustasude kulud on peamiselt seotud tehingu- ja teenustasudega, mis kantakse teenuste saamisel kuludesse.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Finantsvarad ja finantskohustised**i. Kajastamine ja esmane mõõtmine**

Ettevõtte kajastab laene ja ettemakseid esmalt nende tekkimise kuupäeval. Kõik muud finantsinstrumendid kajastatakse kauplemiskuupäeval, mis on kuupäev, mil ettevõttest saab instrumendi osas sõlmitud lepingu pool.

Finantsvara või finantskohustist mõõdetakse esmalt õiglasest väärtuses, millele õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatmata objekti korral lisanduvad selle soetamise või emiteerimisega otseselt seotud tehingukulud. Finantsinstrumendi õiglane väärtus esmasel kajastamisel on üldjuhul selle tehinguhind.

ii. Klassifitseerimine**Finantsvarad**

Finantsvara klassifitseeritakse esmasel kajastamisel amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ja õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetuna.

Finantsvara mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud ja seda pole mõõdetud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida vara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks; ja
- finantsvara lepingujärgsed tingimused tekitavad konkreetsetel kuupäevadel rahavoogusid, mis on ainult põhiosa ja intressi maksed.

Võlainstrumenti mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ainult siis, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud ja seda pole mõõdetud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk saavutatakse lepingupõhiste rahavoogude kogumise ja finantsvarade müümiseks; ja
- finantsvara lepingujärgsed tingimused tekitavad konkreetsetel kuupäevadel rahavoogusid, mis on ainult põhiosa ja intressi maksed.

Kauplemiseks mittehoitava omakapitali investeeringu esmasel kajastamisel võib ettevõtte tagasivõtmatult otsustada edasisi õiglase väärtuse muutuseid muus koondkasumis kajastada. Valik tehakse iga investee-ringi alusel eraldi.

Kõiki muid varasid mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Lisaks võib ettevõtte esmasel kajastamisel tagasivõtmatult määratleda finantsvara, mis muul moel vastab amortiseeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ja õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõtmise nõuetele, kui see vastasel juhul elimineerib tekkiva arvestuse mittevastavuse või vähendab seda oluliselt.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri

KPMG, Tallinn

Ärimudeli hindamine

Ettevõtte hindab sellise ärimudeli eesmärki, milles vara hoitakse portfelligitasandil, kuna see peegeldab kõige paremini seda, kuidas äritegevust juhitakse ja juhtkonnale teavet esitatakse. Arvestatakse järgmisi andmeid:

- portfelligile kehtestatud põhimõtted ja eesmärgid ning nende põhimõtete rakendamine praktikas. Eriti seda, kas juhtkonna strateegia keskendub lepingupõhise intressitulu teenimisele, säilitades selleks konkreetse intressimäära profiili, viies finantsvarade kestuse vastavusse nende kohustiste kehtivusega, mille abil vastavaid varasid rahastatakse või realiseerides rahavoogusid varade müügi teel;
- kuidas portfelli tulemusi hinnatakse ja kuidas need ettevõtte juhtkonnale esitatakse;
- ärimudeli toimimist mõjutavad riskid ja strateegia nende riskide maandamiseks;
- eelmistel perioodidel toimunud müükide sagedus, maht ja tähtsused, müükide põhjused ja tulevase müügitegevusega seotud ootused. Sellist teavet müügitegevuse kohta ei võeta arvesse eraldi, vaid osana üldisest hindamisest, kuidas ettevõtte on oma finantsvarade haldamise eesmärgi saavutanud ja kuidas rahavoogusid realiseeritakse.

Ettevõtte jaeäritegevus seisneb laenude andmises klientidele, mida hoitakse lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks. Jaeäritegevuses on laenudeks järelmaks, arvelduskrediit ja krediidlepingud.

Hinnang, kas lepingupõhised rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed (SPPI)

Selle hinnangu andmiseks kontrollimiseks määratletakse põhiosa kui finantsvara õiglane väärtus esmasel kajastamisel. Intress on määratletud kui tasu raha ajaväärtuse ja krediidiriski eest, mis on seotud teatud ajaperioodil tasumata põhiosaga, ning muude põhiliste laenamisega seotud riskide ja kulude ning kasumimarginaali eest.

Kui ettevõtte analüüsib lepingupõhiste rahavoogude vastavust SPPI-kriteeriumile, võtab ta arvesse instrumendi lepingutingimusi. See hõlmab hinnangut selle kohta, kas finantsvara sisaldab lepingutingimust, mis võib muuta lepingupõhiste rahavoogude ajastust või summat selliselt, et see ei vasta eelnimetatud tingimusele. Hinnangu tegemisel võtab ettevõtte arvesse järgmist:

- tingimuslikke sündmusi, mis muudaksid rahavoogude suurust ja ajastust;
- finantsvõimenduse tunnuseid;
- ettemaksete ja pikendamise tingimusi;
- tingimusi, mis piiravad ettevõtte nõuet konkreetsetest varadest saadavatele rahavoogudele.
- tunnuseid, mis muudavad tasu raha ajaväärtuse eest.

Kõik ettevõtte finantsvarad vastavad SPPI-kriteeriumile.

Ümberliigitamine

Finantsvarasid ei liigitata pärast nende esmast kajastamist ümber, välja arvatud pärast seda, kui ettevõtte muudab oma finantsvarade juhtimise ärimudelit.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

iii. Kajastamise lõpetamine**Finantsvarad**

Ettevõtte lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingulised õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või kui ta võõrandab lepingupõhiste rahavoogude saamise õigused tehingus, milles võõrandatakse sisuliselt kõik finantsvaraga seotud riskid ja vara omamisega seotud hüved või milles ettevõtte ei võõranda ega säilita olulisel määral kõiki riske ja omamisega seotud hüvesid ning milles ta ei säilita kontrolli finantsvara üle.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel kajastatakse vara bilansilise maksumuse (või vara osale, mille kajastamine lõpetatakse, vastava bilansilise maksumuse) ja (i) saadud tasu summa (sh mistahes saadud uus vara miinus võetud uus kohustis) ja (ii) muus koondkasumis kajastatud mistahes kumulatiivse kasumi või kahjumi vahe kasumiaruandes.

Tehingutes, milles ettevõtte võõrandab oma raamatupidamise aastaaruandes kajastatud vara, kuid säilitab kõik või olulised võõrandatud varaga seotud riskid ja hüved, ei lõpeta ettevõtte võõrandatud varade kajastamist.

Finantskohustised

Ettevõtte lõpetab finantskohustise kajastamise, kui tema lepingulised kohustused on täidetud, tühistatud või lõppenud.

iv. Finantsvarade ja finantskohustiste muudatused**Finantsvarad**

Kui finantsvara tingimusi muudetakse, siis hindab ettevõtte, kas muudetud varast tulenevad rahavood on oluliselt erinevad.

Kui rahavood on oluliselt erinevad, siis loetakse lepingupõhised õigused algsest finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppenuks. Sellisel juhul lõpetatakse algse finantsvara kajastamine ja uus finantsvara kajastatakse õiglases väärtuses, millele liidetakse mistahes asjakohased tehingukulud. Muudatusega seoses saadud mistahes tasud kajastatakse järgmiselt:

- tasud, mida arvestatakse uue vara õiglase väärtuse määramisel ja tasud, mis kujutavad endast asjakohaste tehingukulude hüvitamist, võetakse arvesse vara esmasel mõõtmisel;
- teised tasud sisalduvad kasumiaruandes osana kajastamise lõpetamisel saadud kasumist või kahjumist.

Kui rahavooge laenusaaaja rahaliste raskuste korral muudetakse, siis tavaliselt on sellise muutmise eesmärk esialgsete lepingutingimuste jõustamise maksimeerimine, mitte oluliselt erinevate tingimustega uue vara tekitamine. Kui ettevõtte kavatseb finantsvara muuta viisil, mis toob kaasa rahavoogudest loobumise, siis kaalub ta esmalt, kas osa varast tuleks enne muudatuse toimumist maha kanda. Selline lähenemine mõjutab kvantitatiivse hindamise tulemust ning tähendab, et tavaliselt ei ole kajastamise lõpetamise kriteeriumid sellistel juhtudel täidetud.

Kui amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvara või õiglase väärtus muutustega läbi koondkasumi aruande ei vii finantsvara kajastamise lõpetamiseni, siis arvestab ettevõtte kõigepealt ümber finantsvara bilansilise brutojääkmaksumuse, kasutades selleks vara esialgset sisemist intressimäära, ja

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

kajastab saadud korrektsiooni muudatuse kasumi või kahjumina kasumiaruandes. Ujuva intressimääraga finantsvara korral korrigeeritakse muudatuse kasumi või kahjumi arvestamiseks kasutatud sisemist intressimäära, et see peegeldaks turutingimusi muudatuse tegemise ajal. Mistahes kantud kulud või tasud ning saadud muudatustasud korrigeerivad muudetud finantsvara bilansilist brutojääkmaksumust ja amortiseeritakse muudetud finantsvara järelejäänud tähtaja jooksul.

Kui selline muudatus tehakse laenusaaja rahaliste raskuste tõttu (vt allpool toodud osa "väärtuse langus"), siis esitatakse kasum ja kahjum koos vara väärtuse langusest tekkinud kahjumiga. Muudel juhtudel esitatakse seda intressituluna, mis on arvestatud sisemise intressimäära meetodi abil.

Finantskohustised

Ettevõtte lõpetab finantskohustise kajastamise, kui lepingutingimusi muudetakse ja uued rahavood finantskohustisest on oluliselt erinevad. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinev uus finantskohustis õiglases väärtuses. Lõpetatud finantskohustise või teisele osapoolale võõrandatud finantskohustise (või finantskohustise osa) bilansilise maksumuse ja makstud tasu vahet, sealhulgas üleantud mitterahalist vara või ülevõetud kohustusi, kajastatakse kasumiaruandes.

Kui finantskohustise muutmist ei arvestata kajastamise lõpetamisena, siis arvestatakse kohustise amortiseeritud soetusmaksumus ümber diskonteerides selleks muudetud rahavooge esialgse sisemise intressimääraga ja kajastades saadud kasumit või kahjumit kasumiaruandes. Ujuva intressimääraga finantskohustiste korral korrigeeritakse muudatuse kasumi või kahjumi arvestamiseks kasutatud sisemist intressimäära, et see peegeldaks turutingimusi muudatuse tegemise ajal. Mistahes kulusid ja tasusid kajastatakse kohustise bilansilise maksumise korrigeerimisena ja amortiseeritakse muudetud finantskohustise järelejäänud tähtaja jooksul arvestades selleks ümber instrumendi sisemise intressimäära.

v. Tasaarvestus

Finantsvara ja -kohustised tasaarvestatakse ning netosummat kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui on olemas seaduslikult jõustatav õigus kajastatud summasid tasaarvestada ning on tekkinud kavatsus kas netosummades arveldada või vara realiseerida ning samal ajal kohustis täita.

Tulusid ja kulusid kajastatakse netosummas ainult siis, kui see on IFRS-i standarditega lubatud.

vi. Õiglase väärtuse määramine

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müümisel või tuleks tasuda kohustise võõrandamisel turuosaliste vahel hindamiskuupäeval toimuva korrapärase tehingu käigus või, selle puudumisel, kõige soodsamal turul, millele ettevõtte vastaval kuupäeval ligi pääseb. Kohustise õiglase väärtus peegeldab selle mittetäitmise riski.

Kui see on kättesaadav, siis kasutab ettevõtte instrumendi õiglase väärtuse hindamiseks selle instrumendi aktiivsel turul noteeritud hinda. Turg loetakse aktiivseks, kui vara või kohustisega tehtavad tehingud toimuvad piisavalt sageli ja mahus, mis on piisav pideva hinnainfo andmiseks.

Kui aktiivsel turul noteeritud hinda ei ole, siis kasutab ettevõtte hindamismeetodeid, mis võimaldavad maksimaalselt ära kasutada asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimeerida mittejälgitavate sisendite kasutamist. Valitud hindamismeetod hõlmab kõiki tegureid, mida turuosalise tehingu hinnastamisel arvestaksid.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

20

10. 06. 2021

Signature / allkirja
KPMG, Tallinn

Finantsinstrumendi õiglase väärtuse parimaks tõendiks esmasel kajastamisel on tavaliselt tehinguhind – st antud või saadud tasu õiglane väärtus. Kui ettevõtte teeb kindlaks, et õiglane väärtus algsel kajastamisel erineb tehinguhinnast ja õiglast väärtust ei tõenda identse vara või kohustise noteeritud hind aktiivsel turul ning see ei põhine hindamistehnikal, milles mittejälgitavaid sisendeid hinnatakse vahe suhtes ebaoluliseks, siis finantsinstrumendi mõõdetakse algselt õiglases väärtuses ja korrigeeritakse, et lükata edasi esmasel kajastamisel mõõdetud õiglase väärtuse ja tehinguhinna vahelist erinevust. Edaspidi kajastatakse seda vahet põhjendatult kasumiaruandes instrumendi kehtivusaja jooksul, aga mitte hiljem kui ajal, mil jälgitavad turuandmed hinnangut täielikult toetavad või tehing lõpule viiakse.

Ettevõtte kajastab ülekanded õiglase väärtuse hierarhia tasemetel vahel aruandeperioodi, mille jooksul muutus aset leidis, lõpu seisuga.

vii. Väärtuse langus

Ettevõtte kajastab järgmiste instrumentide, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, eeldatava krediidikahju allahindlusi:

- finantsvarad, mis on võlainstrumendid.

Ettevõtte mõõdab kahju allahindlusi kehtivusaja eeldatava krediidikahjuga võrdses summas, välja arvatud järgmiste instrumentide korral, mille puhul seda mõõdetakse 12 kuu eeldatava krediidikahjuna:

- finantsinstrumendid, mille krediidirisk ei ole alates nende esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud.

12 kuu eeldatav krediidikahju on instrumendi kehtivusaja eeldatava krediidikahju osa, mis vastab finantsinstrumendiga seotud kohustuste täitmata jätmise tagajärjel 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva tekkida võivale eeldatavale krediidikahjule. Finantsinstrumente, mille suhtes kajastatakse 12 kuu eeldatav krediidikahju, nimetatakse "1. etapi finantsinstrumentideks". 1. etapi finantsinstrumentide krediidirisk ei ole nende esmasest kajastamisest alates oluliselt kasvanud ja nende väärtus ei ole krediidiriski tõttu langenud.

Kehtivusaja eeldatav krediidikahju on eeldatav krediidikahju, mis tuleneb kõikidest võimalikest täitmata jätmistest finantsinstrumendi kehtivusaja või riskipositsiooni maksimaalse lepinguperioodi jooksul. Finantsinstrumente, mille suhtes kajastatakse kehtivusaja eeldatav krediidikahju, kuid mille krediidikvaliteet ei ole halvenenud, nimetatakse "2. etapi finantsinstrumentideks". 2. etapi finantsinstrumendid on need, mille krediidirisk on nende esmasest kajastamisest alates oluliselt kasvanud, aga mille väärtus ei ole krediidikahju tõttu langenud.

Finantsinstrumente, mille suhtes kajastatakse kehtivusaja eeldatav krediidikahju ja mille krediidikvaliteet on halvenenud, nimetatakse "3. etapi finantsinstrumentideks".

Eeldatava krediidikahju mõõtmine

Eeldatav krediidikahju on tõenäosusega kaalutud krediidikahju hinnang. Seda mõõdetakse järgmiselt:

- finantsinstrumendid, mille krediidikvaliteet ei ole aruandekuupäeva seisuga halvenenud: kõigi raha puudujääkide nüüdisväärtusna (st lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate lepinguliste rahavoogude ja ettevõtte poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude vahe);
- aruandekuupäeva seisuga halvenenud krediidikvaliteediga finantsvarad: bilansilise brutojääkmaksumuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahena.

Tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutatakse järgmisi diskontomäärasid:

- finantsvarad: esialgne sisemine intressimäär või selle lähiväärtus.

Halvenenud krediitkvaliteediga finantsvarad

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtte, kas amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad on krediidiriski tõttu langenud väärtusega finantsvarad, mida nimetatakse "3. etapi finantsvaradeks". Finantsvara on halvenenud krediitkvaliteediga, kui on aset leidnud üks või mitu sündmust, millel on negatiivne mõju finantsvara hinnangulistele tulevastele rahavoogudele.

Tõendid selle kohta, et finantsvara krediitkvaliteet on halvenenud, hõlmavad järgmisi jälgitavaid andmeid:

- laenusaaja olulised rahalised raskused;
- lepingu rikkumine, näiteks makseviivitus või üle 90 päeva tähtjaks tasumata maksed;
- on tõenäoline, et laenusaaja läheb pankrotti või muul moel rahaliselt reorganiseerimisele.

Laenusaaja olukorra halvenemise tõttu uuesti läbikäidud tingimustega laenu peetakse tavapäraselt halvenenud krediitkvaliteediga laenuks, välja arvatud kui on olemas tõendid, et lepingupõhiste rahavoogude mittesaamise risk on oluliselt vähenenud ja puuduvad ka muud väärtuse languse tunnused.

Eeldatava krediitkahju eraldise esitamine finantsseisundi aruandes

Eeldatava krediitkahju allahindlusi esitatakse finantsseisundi aruandes järgmiselt:

- amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarad: varade bilansilise brutojääkmaksumuse mahaarvamisenä; ja

Mahakandmine

Laenud kantakse (osaliselt või täielikult) maha, kui finantsvara täielik või osaline tagasisaamine ei ole tõenäoline. Seda enamasti juhul, kui ettevõtte teeb kindlaks, et laenusaajal puuduvad vahendid või tuluallikad, mis võiksid genereerida mahakandmisele minevate summade tagastamiseks piisavaid rahavooge.

Eelnevalt maha kantud summade tagasi saamised kajastatakse raha laekumisel ja kasumiaruande real "kahjum finantsinstrumentide väärtuse langusest" ja muus koondkasumis.

Materiaalne põhivara

i. Kajastamine ja mõõtmine

Materiaalse põhivara objekte kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja akumulieeritud kahjumid väärtuse langusest.

Kui materiaalse põhivara olulistel osadel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need arvele eraldi põhivara objektidena (põhikomponentidena).

Materiaalse põhivara objekti käsutamisest saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes muu tuluna.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

ii. Hilisemad kulud

Hilisemad kulutused kapitaliseeritakse üksnes juhul, kui on tõenäoline, et kulutustega seotud tulevase majandusliku kasu saab ettevõtte. Jooksvad remondi- ja hooldustööd kantakse kuludesse nende teostamisel.

iii. Kulum

Kulumit arvestatakse lineaarselt materiaalse põhivara maksumuse maha kandmiseks nende hinnangulise jääkväärtuseni varade eeldatava kasuliku eluea jooksul ja seda kajastatakse üldiselt kasumiaruandes.

Materiaalse põhivara hinnanguline kasulik eluiga jooksul ja võrdlusperioodil on järgmine:

- arvutid ja arvutiseadmed 3-5 aastat
- muu materiaalne põhivara 5 aastat

Amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja jääkväärtused vaadatakse üle igal aruandeaastal ja vajadusel neid korrigeeritakse.

Immateriaalne põhivara**i. Kajastamine ja mõõtmine**

Ettevõtte soetatud immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja akumuleeritud kahjum vara väärtuse langusest.

ii. Hilisemad kulud

Immateriaalse põhivaraga seotud hilisemad kulutused kapitaliseeritakse üksnes siis, kui need suurendavad konkreetsest varast saadavat tulevast majanduslikku kasu. Kõik muud kulutused kajastatakse kasumiaruandes nende tekkimisel.

iii. Kulum

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kasumiaruandes lineaarselt selle eeldatava kasuliku eluea jooksul alates hetkest, mil see on kasutusvalmis. Immateriaalse põhivara eeldatav kasulik eluiga jooksul ja võrdlusperioodidel on 5-10 aastat.

Amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja jääkväärtused vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ja vajadusel neid korrigeeritakse.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri

KPMG, Tallinn

Mittefinantsvara väärtuse langus

Ettevõtte vaatab igal aruandekuupäeval oma mittefinantsvarade bilansilised maksumused üle, et teha kindlaks mistahes väärtuse languse ilmingud. Selliste ilmingute olemasolu korral hinnatakse vara kaetavat väärtust.

Väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad väikseimasse vararühma, mis genereerib jätkuvast kasutusest sissetulevaid rahavooge, mis on suures osas sõltumatud muude varade või raha teenivate üksuste sissetulevatest rahavoogudest.

Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on suurem, kui selle kasutusväärtus või õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse prognoositavad tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse, kasutades maksustamiseelset diskontomäära, mis võtab arvesse raha ajaväärtuse jooksvaid turuhinnanguid ning varale või raha teenivale üksusele iseloomulikke riske.

Väärtuse langus kajastatakse siis, kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline jääkmaksumus ületab tema kaetavat väärtust.

Väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes.

Töötajate hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad töötasu ja sotsiaalkindlustuse makseid ning töötamise ajutise peatamisega seotud tasusid (puhkusetasu ja muid sarnaseid tasusid), kui ajutine peatamine leiab eeldatavalt aset 12 kuu jooksul peale perioodi lõppu, mil töötaja töötas.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on aruandekuupäeva seisuga minevikusündmuse tõttu tekkinud juriidiline või faktiline kohustus ja on tõenäoline, et kohustuse täitmiseks peab ettevõtte majandusliku kasu arveldamiseks üle kandma ning kohustise suurus on usaldusväärselt hinnatav.

Eraldised kajastatakse kohustise täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades selleks intressimäära, mis peegeldab turu hetkehinnangut raha ajaväärtuse suhtes ja kohustisega seotud spetsiifilisi riske. Eraldise summa suurenemist raha ajaväärtuse tõttu kajastatakse finantskuluna.

Kui tingimusliku kohustise realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või sellega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt kindlaks määrata, aga see võib teatud asjaoludel kohustisteks muutuda, siis avaldatakse see summa raamatupidamise aruande lisades tingimusliku kohustisena.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte kasumit tulumaksuga. Tulumaksuga maksustatakse dividendid, töötajate hüvitised, kingitused, annetused, meelelahutuskulud, ettevõtlusega mitte-seotud kulud ja siirdehinna korrigeerimine.

Eelmiste perioodide jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse üldjuhul tulumaksumääraga 20/80 väljamakstud dividendide netosummast (mis võrdub 20 protsendiga jaotatava kasumi brutosummast). Regulaarselt makstavaid dividende maksustatakse alates 2019. aastast maksumääraga 14/86 dividendide netosummast. Dividendimakseid loetakse regulaarseteks, kui jaotatava kasumi suurus ei ületa ettevõtte viimase kolme aasta keskmist jaotatud kasumit, millelt on tulumaks tasutud Eestis. Seega saab ettevõtte rakendada dividendide maksustamisel madalamat maksumäära 14/86 ja 20/80.

Seotud osapooled

Ettevõtte peab osapooli seotuks, kui üks kontrollib teist või tal on oluline mõju teise tehtavatele tegevusotustele. Seotud osapooled on:

- omanikud;
- ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed;
- ülalnimetatud isikute lähedased pereliikmed ja nendega seotud ettevõtted.

Aruandeperioodijärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad kõik olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad sündmused, mis ilmnesid aruande koostamise ja väljastamiseks kinnitamise kuupäeva vahel, kuid mis on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodidega.

Hilisemad sündmused, mis viitavad pärast aruandekuupäeva tekkinud tingimustele, aga mis mõjutavad oluliselt järgmise majandusaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 3. Finantsriski juhtimine ja ülevaade

Tutvustus ja ülevaade

Ettevõtet mõjutavad järgmised finantsinstrumentidest tulenevad riskid:

- krediidirisk;
- likviidsusrisk;
- tururiskid; ja
- operatsioonirisk.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab võimalikku kahju, mis tuleneb vastaspoole suutmatusest või soovimatusest täita nõuetekohaselt ESTO ees võetud lepingulisi kohustusi. ESTO krediidirisk tuleneb peamiselt kodumajapidamistele väljastatud laenudest ja nõuetest, vähesel määral ka ettevõtetele ning krediidasutustele väljastatud laenudest ja nõuetest.

ESTO väljastab laene kahes riigis: Eestis ja Leedus. ESTO krediidiriski juhtimist kõikides tegutsemisriikides reguleerivad eelkõige Euroopa tarbijakrediididirektiivi alusel kehtestatud õigusaktid ja juhendid ning neile vastavad ESTO sise-eeskirjad, mille keskseks põhimõtteks on vastutustundlik laenamine. Krediidiriski hulka arvab ESTO ka kontsentratsiooniriski, riigi krediidiriski ja välisvääringus laenude riski. ESTO krediidiriski juhtimisel on oluline ülemääraste riskide vältimine ja riskide maandamine järgmiste meetmetega:

1. väljastatud laenude alla keskmise lepingutähtajad;
2. väljastatud laenude oluliselt alla keskmise lepingusummad;
3. hajutatud portfelli ning piiratud riskikontsentratsioonid;
4. laenude väljastamisel arvestatav optimaalne riski-tulu suhe;
5. kontrollitud riskide võtmine ja riskiprofiili pidev jälgimine;
6. regulaarselt läbi viidavad stressitestid ja stsenaariumianalüüsid.

Riskijuhtimise funktsioon annab vähemalt kord kvartalis ESTO AS-i juhatusele ülevaate krediidiriski piirmäärade järgimise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse kohe.

- Krediidiriski komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Krediidiriski komisjoni liikmed määrab juhatus.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

i. Krediidikvaliteedi analüüs

Järgnevat tabelites on esitatud andmed amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade krediitkvaliteedi kohta ilma tagatise ja muid krediitvõimendusi (kui neid on) arvestamata. Tabelis toodud summad kujutavad endast finantsvarade osas bilansilist brutojääkmaksumust, välja arvatud kui teisiti näidatud.

Mõisteid "1. etapp", "2. etapp" ja "3. etapp" on selgitatud lisa nr 2.5 "Finantsvara ja finantskohustise" alajaotises "Väärtuse langus".

	31.12.2020			
(tuhandetes eurodes)	1. järk	2. järk	3. järk	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Bilansiline brutojääkmaksumus	18,564	622	266	19,452
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus	(143)	(162)	(100)	(404)
Bilansiline jääkmaksumus	18,421	460	167	19,048

	31.12.2019			
(tuhandetes eurodes)	1. järk	2. järk	3. järk	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Bilansiline brutojääkmaksumus	11,814	332	250	12,396
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlus	(63)	(67)	(61)	(191)
Bilansiline jääkmaksumus	11,751	265	189	12,205

Raha ja raha lähendid

31. detsembri 2020 seisuga oli ettevõtte raha ja raha lähendeid summas 1,592 tuhat €

(2019: 489 tuhat €). Raha ja raha lähendeid hoitakse finantsasutustest vastaspooltes, mille Standard & Poor's reiting on vähemalt A.

ii. Eeldatavast krediitkahjust tulenevad summad**Väärtuse languse hindamiseks kasutatud sisendid, eeldused ja meetodid**

Vt lisa nr 2.5 "Finantsvarad ja finantskohustised" alajaotises "Väärtuse langus" kirjeldatud arvestuspõhimõtet.

Krediidiriski oluline suurenemine

Määrates, kas finantsinstrumendi makseviivituse risk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud, arvestab ettevõtte mõistlikku teavet, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma põhjendamatuid kulusi või pingutusi tegemata. See hõlmab nii kvantitatiivset kui kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb ettevõtte ajaloolisel kogemusel ja krediidi eksperthinnangul ning sisaldab tulevikku vaatavat teavet.

Hindamise eesmärgiks on tuvastada, kas riskipositsiooni puhul on toimunud krediidiriski oluline suurenemine.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG. Tallinn

Krediidiriski olulise suurenemise tuvastamiseks kasutab ettevõtte järgmisi kriteeriume:

- kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad; ja
- vaidlustatav eeldus üle 30 päeva tähtjaks tasumata maksete kohta.

Krediidiriski olulise halvenemise kindlakstegemine

Ettevõtte hindab igal aruandepäeval, kas krediidirisk on esmasest kajastamisest alates oluliselt suurenenud. Krediidiriski oluline suurenemine ei ole üldjuhul üksikinstrumentide põhjal ilmne enne, kui finantsinstrumendi maksetähtaeg on ületatud. Seda põhjusel, et üksikinstrumentide kohta jooksvalt saadavat ja jälgitavat ajakohast teavet on vähe või pole seda üldse seni, kuni klient lepingtingimusi rikub. See kehtib ettevõtte poolt pakutavate jaelaenude kohta. Nende laenude puhul ei kajastaks hinnang selle kohta, kas krediidirisk on individuaalselt oluliselt suurenenud, krediidiriskis pärast esmast kajastamist toimunud muutusi usaldusväärselt. Seetõttu hindab ettevõtte olulist suurenemist kollektiivsel alusel.

Krediidiriski olulise suurenemise kollektiivseks hindamiseks on finantsinstrumendid rühmitatud vastavalt ühistele krediidiriski tunnustele.

- instrumendi liik;
- laenusaaja geograafiline asukoht.

Finantsinstrumentide koondamine võib uue teabe kättesaadavusel aja jooksul muutuda.

Vaidlustatava eeldusena arvestab ettevõtte, et krediidirisk ei suurene oluliselt enne, kui vara on üle 30 päeva tähtjaks tasumata. Tähtja ületamise päevade arvu kindlaksmääramiseks loetakse, mitu päeva on möödunud esimesest ületatud maksetähtajast, mil tervet tasumisele kuuluvat makset ei laekunud. Maksetähtajad määratakse kindlaks arvestamata mistahes maksepuhkust, mida laenusaajal võib olla võimalik kasutada.

Makseviivituse tõenäosuse määratlus

Ettevõtte loeb finantsvara makseviivituses olevaks, kui:

- laenusaaja tõenäoliselt ei täida oma krediidikohustusi ettevõtte ees täies ulatuses, ilma et ettevõtte kasutaks selliseid toiminguid nagu tagatise realiseerimine (juhul, kui tagatis on olemas);
- laenusaaja on olulise krediidikohustuse tasumisega ettevõttele viivitanud enam kui 90 päeva.
- On üha tõenäolisem, et laenusaaja restruktureerib vara pankroti tõttu, kuna laenusaaja ei ole võimeline oma laenukohustusi tasuma.

Laenusaaja makseviivituse hindamisel võtab ettevõtte arvesse näitajaid, mis:

- on kvalitatiivsed: nt lepingutingimuste rikkumine;
- põhinevad ettevõttesiseselt väljatöötatud andmetel.

Sisendid finantsinstrumendi makseviivituses olemise hindamiseks ja nende olulisus võivad ajas muutuda, et peegeldada asjaolude muutumist.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri

KPMG, Tallinn

Tulevikku vaatava teabe kasutamine

Ettevõtte kasutab tulevikku vaatavat teavet hindamiseks, kas instrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, ja eeldatava krediidikahju mõõtmiseks.

Ettevõtte koostab kolm majandusstsenaariumit: baasjuhtum, milleks on ettevõttesiseste prognooside põhjal välja töötatud keskne stsenaarium ja kaks vähetõenäolisemat stsenaariumit, üks positiivne ja teine negatiivne. Keskne stsenaarium vastab teabele, mida ettevõtte kasutab teistel eesmärkidel nagu strateegiline planeerimine ja eelarvestamine. Arvessevõetav ettevõtteväline teave sisaldab valitsusasutuste ja rahandusasutuste (Eesti Pank) avaldatud majandusandmeid ja -prognoose.

Baasjuhtumi majandusstsenaariumi arvutamisel on lähtutud Eesti Panga poolt koostatud 3-aastasest keskmisest makromajanduslikust prognoosist. Edasi arvutatakse 3-aastase keskmise ajaloolise ja prognoositud andmestandardi hälbed iga valitud parameetri kohta. Kesksele stsenaariumile 1 standardhälbe muutuse lisamisega arvutatakse tõusutrendiga makromajanduslik stsenaarium, mille tõenäosus on 25%. Langustrendiga stsenaariumi arvutamiseks rakendatakse kesksele stsenaariumile 2 standardhälbe suuruseid liikumisi. Selle tulemuseks on konservatiivsem lähenemine oodatud majanduslanguse hindamisele ja seda rakendatakse 5-protsendilise eeldatava tõenäosusega.

Eeldatava krediidikahju mõõtmisel rakendatavad stsenaariumi tõenäosused on järgmised.

Seisuga 31. detsember	2020			2019		
	Positiivne	Keskne	Negatiivne	Positiivne	Keskne	Negatiivne
Stsenaariumi tõenäosuse kaalumine	25%	70%	5%	25%	70%	5%

Ettevõtte on tuvastanud ja dokumenteerinud iga finantsinstrumentide portfelli krediidiriski ja krediidikahju võtmetegurid ning, kasutades ajalooliste andmete analüüsi, hinnanud makromajanduslike muutujate ning krediidiriski ja krediidikahju vahelist suhet.

Ettevõtte on tuvastanud ja dokumenteerinud iga finantsinstrumentide portfelli krediidiriski ja krediidikahju võtmetegurid, kasutades ajalooliste andmete analüüsi.

Üksikasjalike IFRS-i suuniste kohaselt peaks tulevikku vaatav krediidikahju arvestus põhinema praeguse ja tulevase makseviivituse tõenäosuse (PD) täpsel hindamisel. Samas puuduvad tõendid, et meil oleks statistiliselt oluline sõltuvus ESTO PD ja makromajanduslike võtmetegurite vahel. See võib näidata, et pidevalt areneval otsustuspõhimõttel on oluliselt suurem mõju, kui makromajanduslike andmete analüüsil. Ettevõtte hindab pidevalt, kas makromajanduslikud muutujad mõjutavad eeldatavat makseviivituste määra ja testib statistiliselt nende olulisust. Ettevõtte ei ole siiani leidnud seost makromajanduslike andmete ja PD vahel. Ettevõtte jätkab valitud ja teiste makromajanduslike kriteeriumite testimist ja oluliste seoste ilmnemisel lisatakse makronäitajad prognoosi.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Muudetud varad

Laenulepingu tingimusi võib muuta mitmel põhjusel, nagu näiteks muutuvad turutingimused, klientide hoidmine ja muud tegurid, mis ei ole seotud kliendi olemasoleva või võimaliku krediidi halvenemisega. Muudetud tingimustega olemasoleva laenu kajastamine võidakse lõpetada ja uuesti läbiräägitud laenu võidakse kajastada uue laenuna õiglasel väärtuses vastavalt arvestuspõhimõttele "Finantsvarad ja finantskohustised" alajaotises "Finantsvarade ja finantskohustiste muudatused" kehtestatud arvestuspõhimõttele. Kui muudatuse tulemuseks on kajastamise lõpetamine, siis võetakse uus laen arvele 1. etapi laenuna (eeldusel, et selle krediidikvaliteet ei ole sel ajal halvenenud).

Ettevõtte muudab rahalistesse raskustesse sattunud klientide laenutingimusi (restruktureerimine), et maksimeerida raha tagasisaamise võimalusi ja minimeerida makseviivituse riski. Ettevõtte restruktureerimispõhimõtete kohaselt pakutakse restruktureerimist valikuliselt juhul, kui klient on juba makseviivituses või makseviivituse tekkimise risk on suur ja on tõendatud, et võlgnik on teinud kõik mõistlikud pingutused laenu tagastamiseks esialgsete tingimuste kohaselt ja võib eeldada, et võlgnik suudab muudetud tingimusi täita.

Tingimuste muutmine sisaldab tavaliselt lõpptähtaja pikendamist, intressimaksete ajastuse muutmist ja laenukohustuste tingimuste muutmist.

Restruktureerimine on üldiselt krediidiriski olulise suurenemise kvalitatiivne näitaja ja eeldatav restruktureerimine võib olla tõendiks, et riskipositsioon on halvenenud krediidikvaliteediga. Kliendi maksekäitumine peab teatud aja jooksul järjepidevalt hea olema enne, kui riskipositsiooni ei peeta enam halvenenud krediidikvaliteediga/viivituses olevaks positsiooniks või makseviivituse tõenäosust peetakse selliselt vähenenuks, et see jääb 1. etapi varaks peetava vara 12 kuu makseviivituse tõenäosuse piiridesse.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine

Eeldatava krediidikahju mõõtmise peamised sisendid on tähtaja struktuur ja järgmised muutujad:

- makseviivituse tõenäosus (MT);
- makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD); ja
- riskipositsioonid kohustuste täitmata jätmisel (EAD).

1. etapi riskipositsioonide eeldatava krediidikahju arvutamiseks korrutatakse 12 kuu PD LGD ja EAD-ga. Kehtivusaja eeldatava krediidikahju arvutamiseks korrutatakse kehtivusaja PD LGD ja EAD-ga.

PD on prognoositava ajavahemiku jooksul maksehäire tekkimise tõenäosuse hinnang. PD rühmitatakse toote liigi, tähtaja ületanud päevade ja riskipositsiooni kestuse järgi. PD hinnatakse Markovi ahela põhjal, kus eelneva 6-kuulise perioodi üleminekumaatriksite abil ennustatakse tulevaste kumulatiivsete üleminekute tõenäosust.

LGD on makseviivituse korral tõenäolise kahjumi suurus. Ettevõtte hindab LGD parameetreid makseviivituses klientide vastu varasemalt esitatud nõuete laekumise määra alusel. LGD hinnanguid on kohandatakse erinevate majandusstsenaariumite jaoks. LGD arvutatakse diskonteeritud rahavoogude baasil kasutades diskonteerimise tegurina sisemist intressimäära.

EAD esindab makseviivituse korral eeldatavat riskipositsiooni. Ettevõtte tuletab EAD senisest avatusest vastaspoole riskile ning võimalikest senise summa muutusest, mis on lepingu alusel lubatud ja mis tuleneb amortisatsioonist. Finantsvara EAD on selle bilansiline brutojääkmaksumus rikkumise toimumise ajal. Laenuandmiskohustuste suhtes on EAD-d võimalikud tulevased summad, mis võidakse lepingu alusel kasutusse võtta.

Nagu eelpool kirjeldatud ja eeldusel, et 1. etapi finantsvarade suhtes kasutatakse maksimaalselt 12 kuu PD-d, võtab ettevõtte eeldatava krediidikahju mõõtmisel arvesse makseviivituse riski maksimaalse lepinguperioodi jooksul, mille jooksul ta on avatud krediidiriskile. Maksimaalne lepinguperiood kestab kuupäevani, mil ettevõtte on õigus nõuda ettemakse tagastamist või laenuandmiskohustus lõpetada.

Kui parameeter modelleeritakse kollektiivsuse alusel, siis rühmitatakse finantsinstrumendid nende ühiste riskitunnuste alusel, milleks võivad muuhulgas olla:

- instrumendi liik;
- krediidiriski tase;
- tagatise liik;
- esmase kajastamise kuupäev;
- lunastustähtajani jäänud aeg;
- tööstusharu; ja
- laenusaaja geograafiline asukoht.

Alljärgnevas tabelis on näidatud kahju allahindluse alg- ja lõppsaldo finantsinstrumendi liigi kaupa. Krediidiriskis toimunud muutuste tõttu tehtavate ülekannete määramise alust on kirjeldatud arvestuspõhimõttes.

	2020			
(tuhandetes eurodes)	1. järk	2. järk	3. järk	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Saldo seisuga 1. jaanuar	63	67	61	191
Kahju allahindluse ümberhindamine netosummas	1	25	15	40
Tekkinud või ostetud uued finantsvarad	202	169	58	429
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud ja mis on tagasi makstud	(139)	(100)	(35)	(274)
Mahakandmised	16	1	1	18
Saldo seisuga 31. detsember	143	162	100	404

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkirjastatud
KPMG, Tallinn

	2019			
(tuhandetes eurodes)	1. järk	2. järk	3. järk	Kokku
Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses				
Saldo seisuga 1. jaanuar	4	5	4	13
Kahju allahindluse ümberhindamine netosummas	3	60	56	119
Tekkinud või ostetud uued finantsvarad	107	2	1	111
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	(51)	-	-	(51)
Mahakandmised	-	-	-	-
Saldo seisuga 31. detsember	63	67	61	191

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ESTO maksevõime ei ole lepinguliste kohustuste tähtaegseks täitmiseks piisav ilma märkimisväärseid kulusid kandmata, st ESTO ettevõtte ei suuda kestlikult ja õigeaegselt finantseerida oma tegevust või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustuste täitmiseks.

ESTO likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse peamise meetmena varade ja kohustiste lõpptähtaegade ajastuse mittevastavuse analüüsil põhinevat lähenemisviisi. Lisaks maandatakse likviidsusriski likviidsusreservide hoidmisega, et olla võimeline katma tähtaegade lõikes tasakaalustamata rahavoogusid. Likviidsusriski juhtimise raames fikseeritakse regulaarselt ka peamised likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustiste tähtajalised proportsioonid. ESTO viib läbi likviidsuse stressiteste ning on kehtestanud talitluspidevuse plaani likviidsuskriisi olukorras käitumiseks. Likviidsusriski juhtimise meetodid põhinevad likviidsusriski juhtimise põhimõtetel ja muudel sise-eeskirjadel.

Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud ettevõttesisesed limiidid.

Riskijuhtimise funktsioon annab vähemalt kord kvartalis ESTO AS-i nõukogule ülevaate likviidsusriski piirmäärade järgimise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse kohe.

- Likviidsusriski komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Likviidsusriski komisjoni liikmed määrab juhatus.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

i. Finantskohustuste ja finantsvarade tähtaegade analüüs

Järgnevatel tabelites on toodud ettevõtte finantskohustiste ja finantsvarade järelejäänud lepingulised tähtajad.

(tuhandetes eurodes)		Lepingupõhised rahavood		
Seisuga 31.12.2020	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Bilansiline jääk-maksumus
Finantskohustise liik				
Antud ja saadud laenud (lisa nr 10)	-	5,807	14,104	19,911
Võlad tarnijatele (lisa nr 11)		212		212
Muud võlad (lisa nr 11)	234			
Kokku	234	6,019	14,104	20,357
Finantsvara liik				
Raha ja raha lähendid	1,592			1,592
Laenud ja ettemaksed klientidele (lisa nr 7)	12,434	4,232	2,548	19,215
Muud varad (lisa nr 9)		452		452
Kokku	14,026	4,684	2,548	21,258

(tuhandetes eurodes)		Lepingupõhised rahavood		
Seisuga 31.12.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Bilansiline jääk-maksumus
Finantskohustise liik				
Antud ja saadud laenud (lisa nr 10)		3,576	8,821	12,397
Võlad tarnijatele (lisa nr 11)		210		210
Muud võlad (lisa nr 11)	234			234
Kokku	234	3,786	8,821	12,841
Finantsvara liik				
Raha ja raha lähendid	489			489
Laenud ja ettemaksed klientidele (lisa nr 7)	7,609	2,590	2,007	12,205
Muud varad (lisa nr 9)		19		19
Kokku	8,098	2,609	2,007	12,713

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Eeltoodud tabelites toodud summad on saadud järgmiselt.

Finantsinstrumendi liik	Summade arvutamise alus
Finantsvarad ja finantskohustised	Diskonteerimata rahavood, mis sisaldavad hinnangulisi intressimakseid

Järgnevas tabelis on toodud finantsvarade ja finantskohustiste bilansilised maksumused, mis eelduste kohaselt vähem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva tagasi saadakse või tasutakse.

(tuhandetes eurodes)	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Finantsvarad			
Laenud ja ettemaksed klientidele	7	16,666	10,199
Finantskohustised			
Antud ja saadud laenud	10	5,807	3,576

Järgnevas tabelis on toodud finantsvarade ja finantskohustiste bilansilised maksumused, mis eelduste kohaselt enam kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva tagasi saadakse või tasutakse.

(tuhandetes eurodes)	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Finantsvarad			
Laenud ja ettemaksed klientidele	7	2,548	2,007
Finantskohustised			
Antud ja saadud laenud	10	14,104	8,821

ii. Likviidsusreservid

Finantskohustistest tuleneva likviidsusrisi maandamiseks omab ESTO muuhulgas likviidset vara, mis koosneb rahast ja raha lähenditest. ESTO kasutab likviidsusrisi maandamiseks likviidsusrisi komiteed, mis koguneb regulaarselt kord kuus.

Likviidsusrisk on risk, et ESTO maksevõime ei ole lepinguliste kohustuste tähtaegseks täitmiseks piisav ilma märkimisväärseid kulusid kandmata, st ESTO ettevõtte ei suuda kestlikult ja õigeaegselt finantseerida oma tegevust või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustuste täitmiseks.

ESTO likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse peamise meetmena varade ja kohustiste lõpptähtaegade ajastuse mittevastavuse analüüsil põhinevat lähenemisi. Lisaks maandatakse likviidsusrisi likviidsusreservide hoidmisega, et olla võimeline katma tähtaegade lõikes tasakaalustamata rahavoogusid. Likviidsusrisi juhtimise raames fikseeritakse regulaarselt ka peamised likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustiste tähtajalised proportsioonid. ESTO viib läbi likviidsuse stressiteste ning on kehtestanud talitluspidevuse plaani likviidsuskriisi olukorras käitumiseks. Likviidsusrisi juhtimise meetodid põhinevad likviidsusrisi juhtimise põhimõtetel ja muudel sise-eeskirjadel.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Riski juhtimise funktsioon annab vähemalt kord kvartalis ESTO AS-i nõukogule ülevaate likviidsusriski piirmäärade järgimise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse kohe.

- Likviidsusriski komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Likviidsusriski komisjoni liikmed määrab juhatus.

Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on ESTO-s kehtestatud ettevõttesisesed limiidid (likviidsuskordajad):

- Omakapitali kordaja: mitte vähem, kui 20% laenude mahust
- Omakapitali kordaja hoidmine aitab ESTO-l enda kapitali oma riskivarades hoida, mis teeb ESTO-st ettevõtteväliste võlausaldajate jaoks atraktiivsema võlakapitali investeerimise võimaluse.
- ICR mitte vähem kui 2,0
- Omakapitali kordaja hoidmine aitab ESTO-l kapitali maksumust ja tegevuskulusid kontrolli all hoida, mis teeb ESTO-st ettevõtteväliste võlausaldajate jaoks atraktiivsema võlakapitali investeerimise võimaluse.
- Omakapitali suhtarv: mitte vähem, kui 2% laenude mahust
- Rahapuhvri hoidmine aitab ESTO-l portfelli- ja ettevõttevälistelt investoritelt saadud rahavoogude volatiilsust hallata.

Tururiskid

Üldiselt tuleneb tururisk ESTO põhitegevusest ja tururiski võtmine ei ole ESTO põhitegevus. ESTO äritegevuse iseloom viitab sellele, et tal puuduvad kaubariski ja aktsiariski positsioonid. Seega on intressirisk ja valuutarisk ainukesed tururiski liigid, millele ESTO oma praeguse äritegevuse tõttu avatud on.

Tururisk on risk, et muutused turuhindades, nt intressimäärades või vahetuskurssides, mõjutavad ESTO tulust või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust. ESTO tururiski juhtimise eesmärk on maandada ja kontrollida tururiski positsioone vastuvõetavate parameetrite piires, et tagada ESTO maksevõime ja optimeerida samal ajal riskitulu.

i. Intressirisk

Intressirisk on olemasolev või võimalik risk, et ebasoodsad muutused ESTO varade ja kohustiste intressimäärades võivad ettevõtte kasumit ja omakapitali negatiivselt mõjutada. ESTO on intressiriskile avatud, kui nii tema peamiste varade ja kohustiste kui ka lõpptähtaegade ümberhindamiste ajastused on erinevad, kui varade ja kohustiste intressimäärasid saab korrigeerida erinevate ajavahemike järel või kui varade ja kohustiste struktuur on erinevates vääringutes erinev. ESTO püüab intressiriski madalal hoida sellega, et piirab intressitundlike varade ja kohustiste struktuure ja lõpptähtaegasid ning viib need omavahel vastavusse. Antud laenudelt saadav intressitulu ületab oluliselt saadud laenude eest makstud intressikulu, mis võimaldab tasaarvestada intressiriski võimalikku negatiivset mõju ESTO-le. ESTO jälgib ja juhib intressiriski vastavalt ESTO AS-i likviidsuskomitee kehtestatud sisemistele limiitidele. Limiitide järgimiseks võib ESTO oma laenude määrasid korrigeerida või riskimaandamisinstrumente kasutada, nt intressimäära vahetuslepinguid sõlmida. ESTO arvutab ja jälgib intressiriski jooksvalt.

Peamine mittekaheldav risk mõjutav risk on risk saada kahju tuleviku rahavoogude või finantsinstrumentide õiglase väärtuse kõikumistest turuintresside muutumise tõttu.

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju inimeste tegevuse, sisemiste protsesside või süsteemide oodatud viisil mittetoimimise tõttu või väliste sündmuste tagajärjel. Lisaks sisaldab operatsioonirisk õiguslikku riski, vastavusriski ja personaliriski.

Põhilised ESTO-t puudutavad operatsiooniriskid on seotud ESTO märkimisväärse kasvuga. Suurenev töötajate arv, kasvav tehingute maht ja uute toodete turule toomine tähendavad pidevat vajadust uute struktuuride ja protsesside järele, samuti süsteemide arendamist. Operatsiooniriskide juhtimine hõlmab peamiste äriprotsesside kaardistamist, igas protsessis peamiste riskide tuvastamist, piisavate kontrollide rakendamist ning järelkontrolli teostamist. ESTO on juurutanud protsessid intsidentide haldamiseks ja uute toodete heakskiitmiseks ning on kehtestanud talitluspidevuse plaani kriisilukorraks.

Riskijuhtimise funktsioon esitab ESTO AS-i juhatusele vähemalt kord kuus ülevaated operatsiooniriskilimiitide järgmise kohta. Kehtestatud piirmäärade ületustest raporteeritakse kohe.

- Operatsiooni- ja vastavusriski komisjon määratakse üks kord igal majandusaastal.
- Operatsiooni- ja vastavusriski komisjoni liikmed määrab juhatus.

Kapitalijuhtimine

ESTO omavahendid annavad võimaluse absorbeerida ootamatuid kahjusid, mida ei ole võimalik vältida ega maandada, ning tagavad, et ettevõtte on igal ajal olemas piisav finantsvahendite puhver huvirühmade ees olevate kohustiste täitmiseks. Selliselt kujutab ESTO kapital endast viimast kaitset riski vastu.

ESTO kapitalijuhtimine põhineb kolmel sambal:

1. Tugev likviidsus – rahapositsioon vähemalt 10% laenuportfelist
2. Tugev omakapital – omakapitali positsioon vähemalt 20% laenuportfelist
3. Mitmekesised ja pikaajalised kapitaliallikad

ESTO ei ole kohustatud hoidma teisi kapitalireserve peale Eesti äriseadustikus sätestatud kapitalinõuete. ESTO AS-i nõukogu vastutab kapitalistruktuuri planeerimise eest. Asjakohane kapitaliplaneerimine aitab ESTO-l olla valmis olukordadeks, milles on vaja lisakapitali ning annab talle piisava puhvri kasvu toetamiseks olemasolevatel turgudel ja uutele turgudele sisenemiseks. ESTO kapitaliplaneerimises võetakse arvesse järgmisi tegureid:

- seadustes ja eeskirjades nõutud miinimumkapitali, sealhulgas puhvrid;
- eri- ja stressiolukordadega toimetulemiseks vajalik kapitalitase;
- aktsionäride nõutav tasuvusnorm ja tõhus kapitalijuhtimine;
- vastaspoolte nõutav kapitalitase, et ESTO-t peetaks usaldusväärseks partneriks ja oleks tagatud tõhusam ligipääs rahastusturule.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 4. Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Õiglaste väärtuste mõõtmine

Ettevõtte kasutab õiglaste väärtuste mõõtmiseks järgmist õiglase väärtuse hierarhiat, mis peegeldab mõõtmiste tegemisel kasutatud sisendite olulisust.

1. tase: identsete instrumentide (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel.
2. tase: sisendid, mis ei ole 1. taseme alla kuuluvad noteeritud hinnad ja mis on instrumentide puhul kas otse või kaudselt jälgitavad. Sellesse kategooriasse kuuluvad instrumendid, mille hindamiseks kasutatakse: sarnaste instrumentide noteeritud turuhindasid aktiivsetel turgudel; samade või sarnaste instrumentide noteeritud turuhindasid turgudel, mida peetakse vähem aktiivseks; või muid hindamistehnikaid, kus kõik olulised sisendid on turuandmetes otseselt või kaudselt jälgitavad.
3. tase: mittejälgitavad sisendid. Sellesse kategooriasse kuuluvad kõik instrumendid, mille puhul hindamistehnika hõlmab mittejälgitavaid sisendeid ja need mittejälgitavad sisendid mõjutavad instrumendi hindamist olulisel määral. Sellesse kategooriasse kuuluvad instrumendid, mida hinnatakse sarnaste instrumentide noteeritud hindade alusel, mille puhul on instrumentide erinevuste peegeldamiseks vajalikud olulised mittejälgitavad korrigeerimised või eeldused.

Ettevõtte kasutatavad hindamismeetodid hõlmavad nüüdispuhasväärtuse ja diskonteeritud rahavoo meetodit, võrdlust sarnaste instrumentidega, millel on jälgitavad turuhinnad, ning muid hindamismudeleid. Hindamistehnikates kasutatavad eeldused ja sisendid hõlmavad riskivabasid ja võrdlusintressimäärasid, krediidiriski marginaale ja muid diskontomäärade, võlakirjahindade, vahetuskursside ning eeldatavate hinnamuutuste ja korrelatsioonide hindamisel kasutatavad näitajaid.

Hindamistehnikate eesmärk on leida õiglane väärtus, mis peegeldaks vara müümisel saadavat hinda või tuleks tasuda kohustise üleandmisel turuosaliste vahel hindamiskuupäeval toimuva korrapärase tehingu käigus.

Finantsinstrumentide liigitamine ja nende õiglased väärtused

Kõiki ettevõtte finantsvarasid ja kohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes või tingimusliku vara või kohustistena raamatupidamise aastaaruande lisades. Finantsseisundi aruandes kajastatakse ka laenuid ja ettemaksed klientidele, muud viitlaekumised, raha ja raha lähendid, laenuid, võlad tarnijatele, võlad töötajatele ja muud kohustised.

Laenude õiglane väärtus on ettevõtte juhtkonna hinnangul võrdne nende bilansilise maksumusega, kuna lepingute kohaldatavad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Järgnevas tabelis on analüüsitud finantsvarade ja -kohustiste bilansilist maksumust ja õiglast väärtust, sealhulgas nende õiglase väärtuse tasemeid.

(tuhandetes eurodes)	Bilansiline jääkmaksumus		Õiglane väärtus	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Amortiseeritud soetusmaksumuses hinnatav finantsvara				
Laenud ja ettemaksed klientidele (lisa nr 7)	19,215	12,205	19,215	12,205
Muud varad (lisa nr 9)	452	19	452	19
Raha ja raha lähendid	1,592	489	1,592	489
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatav finantsvara kokku	21,258	12,713	21,258	12,713
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantskohustised				
Antud ja saadud laenud (lisa nr 10)	19,911	12,397	19,911	12,397
Võlad tarnijatele (lisa nr 11)	212	210	212	210
Muud võlad (lisa 11)	234	131	234	131
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantskohustised kokku	20,357	12,738	20,357	12,738

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 5. Puhasintressitulu

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Intressitulu		
Laenud ja ettemaksed klientidele	4,883	1,373
Intressitulu kokku	4,883	1,373
Intressikulu		
Võlausaldajatele maksmisele kuuluv intressisumma	(1,827)	(712)
Intressikulu kokku	(1,827)	(712)
Puhasintressitulu	3,055	661

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 6. Teenus- ja -vahendustasu puhastulu

Teenus- ja vahendustasu tulude jaotus

Järgnevas tabelis on IFRS 15 raames klientidega sõlmitud lepingutest saadud teenus- ja vahendustasude tulu teenuseliikide kaupa lahti kirjutatud.

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Teenuseliigid		
Tulu laenude lepingutasudest	317	193
Tulu laenude haldustasudest	361	164
Muu tulu laenudelt	760	284
Teenustasu- ja vahendustasutulu klientidega sõlmitud lepingutest kokku	1,438	641
Teenustasu- ja vahendustasukulu	(412)	(182)
Teenus- ja vahendustasu puhastulu	1,026	459

Täitmiskohustused ja tulu kajastamise põhimõtted

Kliendiga sõlmitud lepingutest saadavat teenus- ja vahendustasu tulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Ettevõtte kajastab tulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse kliendile üle.

Järgnev tabel annab teavet kliendiga sõlmitud lepingutest tulenevate täitmiskohustuste täitmise iseloomu ja ajastuse kohta, sealhulgas oluliste maksetingimuste ja seotud tulu kajastamise põhimõtete kohta.

Teenuseliik	Täitmiskohutuste täitmise iseloom ja ajastus, sh olulised maksetingimused	Tulu kajastamine IFRS 15 kohaselt
Lepingu- ja haldusteenused	Ettevõtte pakub klientidele lepingu- ja haldusteenuseid. Kontohalduse tasud debiteeritakse kliendi kontolt igakuiselt. Teenindustasud debiteeritakse igakuiselt ja need põhinevad fikseeritud määradel.	Konto teenus- ja teenindustasu tulud kajastatakse aja jooksul vastavalt teenuste osutamisele. Tehingutega seotud tulud kajastatakse tehingu toimumise hetkel.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 7. Laenud ja ettemaksed klientidele

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Laenud ja ettemaksed klientidele	19,619	12,396
Miinus väärtuse langusest tulenev allahindlus	(404)	(191)
Kokku	19,215	12,205

Laenud ja ettemaksed klientidele amortiseeritud soetusmaksumuses

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020			31.12.2019		
	Bilansiline brutojääk- maksumus	Eeldatava krediidi- kahju eraldis	Bilansiline jääk- maksumus	Bilansiline brutojääk- maksumus	Eeldatava krediidi- kahju eraldis	Bilansiline jääk- maksumus
Jaekliendid	-	-	-	-	-	-
Järelmaks	7,383	(77)	7,307	6,178	(47)	6,131
Arvelduskrediit	166	-	166	-	-	-
Laenulepingud	12,069	(327)	11,742	6,218	(144)	6,074
Kokku	19,619	(404)	19,215	12,396	(191)	12,205

Lisateave on toodud lisas nr 3.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkirjastatud
KPMG, Tallinn

Lisa nr 8. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Muu immateriaalne põhivara	Arendus- tegevuse kulud	Kokku
Maksumus seisuga 31.12.2018	136	-	136
Akumuleeritud kulum 31.12.2018	(8)	-	(8)
Bilansilised jääkmaksumused seisuga 31.12.2018	128	-	128
Lisandumine	70	81	151
Amortisatsioon	(19)	-	(19)
Maksumus seisuga 31.12.2019	206	81	-
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2019	(27)	-	-
Bilansilised jääkmaksumused seisuga 31.12.2019	179	81	260
Lisandumine	75	246	321
Amortisatsioon	-	-	-
Võõrandamine	-	-	-
Muud muutused	282	(282)	-
Maksumus seisuga 31.12.2020	536	45	581
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2020	(57)	-	(57)
Bilansilised jääkmaksumused seisuga 31.12.2020	479	45	524

Lisa nr 9. Muud varad

(tuhandetes eurodes)	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded ostjate vastu		452	19
Kokku		452	19

Lisateave on toodud lisas nr 3.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 10. Antud ja saadud laenud

Tagastamata laenude tingimused on järgmised:

2020

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	Maksegraafik				
		Lühi- ajalised laenud (12 kuu jooksul)	Pika- ajalised laenud (1-5 aasta jooksul)	Intressi- määr	Vääring	Tagasi- makse- tähtpäev
Laenuleping	12,104	1,000	11,104	11-12%	EUR	2021-2023
Platvormilaen	4,807	4,807		7-11%	EUR	2021
Allutatud laenuleping	3,000		3,000	12%	EUR	2022
Kokku	19,911	5,807	14,104	-		

2019

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	Maksegraafik				
		Lühi- ajalised laenud (12 kuu jooksul)	Pika- ajalised laenud (1-5 aasta jooksul)	Intressi- määr	Vääring	Tagasi- makse- tähtpäev
Laenuleping	6,719	1,644	5,075	11-12%	EUR	2020-2022
Platvormilaen	2,678	1,932	746	7.5-11%	EUR	2020-2024
Allutatud laenuleping	3,000		3,000	12%	EUR	2021
Kokku	12,397	3,576	8,821	-		

Lisateave on toodud lisas nr 3.

Ettevõtte kohustiste tagatiseks olevate finantsvarade bilansiline maksumus seisuga 31.12.2020 oli 19 991 tuhat €. Ettevõtte ei peaks platvormilaenule kehtestatud tingimusi rikkuma.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 11. Võlad tarnijatele ja muud võlad

(tuhandetes eurodes)	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele		212	210
Võlad tarnijatele kokku		212	210
Võlad töövõtjatele		53	19
Intressivõlad		168	102
Muud viitvõlad		14	10
Muud võlad kokku		234	131
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku		446	341
Lühiajalised		446	341
Pikaajalised		-	-
Kokku		446	341

Lisateave on toodud lisas nr 3.

Lisa nr 12. Maksukohustised

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Üksikisiku tulumaks	9	1
Ettevõtte tulumaks	24	-
Sotsiaalmaks	13	4
Kogumispensioni makse	1	-
Töötuskindlustusmaks	1	-
Muud maksukohustused	8	2
Kokku	56	8

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 13. Aktsiakapital ja reservid

Aktsiakapital

Aktsiakapital summas 100 tuhat € (31.12.2019: 62 tuhat €) jaguneb 99800 lihtaktsiaks (31.12.2019: 62420 lihtaktsiat) nominaalväärtusega 1 euro (31.12.2019: 1 euro) aktsia kohta.

Dividendid

Aruandeperioodil maksti dividende summas 222 tuhat €.

Lisateave ettevõtte jaotamata kasumi ja potentsiaalse tulumaksukohustuse kohta on toodud lisas nr 17.

Reservid

Omakapitali kaasatud reservid on järgmised:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Kohustuslik reservkapital	11	125
Kokku	11	125

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse üle reservkapitali seaduse või põhikirja alusel. Reservkapitali suurus on ette nähtud põhikirjaga ja see ei või olla väiksem kui 1/10 aktsiakapitalist. Kohustuslik reservkapital vastas 31.12.2020 ja 31.12.2019 Eesti äriseadustikust tulenevatele nõuetele. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt.

Üldkoosoleku otsusega võib reservkapitali kasutada kahjumi katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks, kui seda ei ole võimalik katta ettevõtte piiramatust omakapitalist. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 14. Muud tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Üür ja rent	(58)	(28)
Reklaami- ja turustuskulud	(241)	(137)
IT-kulud	(118)	(132)
Koolitus-, konsultatsiooni- ja auditikulud	(248)	(69)
Side- ja postikulud	(5)	(9)
Transpordikulud	(13)	(5)
Muud tööjõukulud	(35)	(16)
Muud kulud	(4)	(3)
Käibemaks	(69)	
Kokku	(791)	(399)

Lisa nr 15. Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Palgad ja lisatasud	(271)	(105)
Sotsiaalkindlustusmaksed- ja muud maksud	(131)	(36)
Kokku	(402)	(141)
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	17	6
Keskmine töötajate arv töösuhte liigi järgi	17	6
Töölepinguga töötaja	17	6

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 16. Teave seotud osapoolte kohta

Saldod seotud osapooltega

		31.12.2020	31.12.2019
(tuhandetes eurodes)	Nõuded	Kohustised	Kohustised
Õigustatud huviga omanikud (juriidilised isikud) ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud		4,112	2,892
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja õigustatud huviga omanike (eraisikud) lähedased pereliikmed ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	190	179	352

Laenud

2020

(tuhandetes eurodes)	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Vääring
Õigustatud huviga omanikud (juriidilised isikud) ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	800	530	437	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	800	530	437	12%	EUR
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja õigustatud huviga omanike (eraisikud) lähedased pereliikmed ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	-	175	32	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	-	175	32	12%	EUR

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkirjastatud
KPMG, Tallinn

2019

(tuhandetes eurodes)	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Vääring
Õigustatud huviga omanikud (juriidilised isikud) ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	1,935	1	241	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	1,935	1	241	12%	EUR
Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja õigustatud huviga omanike (eraisikud) lähedased pereliikmed ja nende kontrolli või olulise mõju all olevad isikud	524	200	32	12%	EUR
Saadud laenud ja tagasimaksed	524	200	32	12%	EUR

Lisateave on toodud lisas nr 10.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale makstavad töötasud ja muud olulised hüvitised

(tuhandetes eurodes)	2020	2019
Töötasu	29	25

Ettevõtte peab osapooli seotuks, kui üks kontrollib teist või tal on oluline mõju teise tehtavatele tegevussotsustele. Seotud osapooltega sõlmitud tehingute hulka kuuluvad tehingud aktsionäridega, ettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmetega ning ülalnimetatud isikute lähedaste pereliikmete ja nendega seotud ettevõtetega.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa nr 17. Tingimuslikud kohustused

Ettevõtte jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga oli 1556 tuhat € (31.12.2019: 222 tuhat €). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 298 tuhat € (31.12.2019: 56 tuhat €), seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 1556 € (31.12.2019: 222 tuhat €).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvutamisel on eeldatud, et 2020. aasta kasumis ja kahjumis kajastatud dividendide ja tulumaksu summa ei tohi ületada aruandeperioodi lõpus jaotatavat kasumit.

Lisa nr 18. IFRS-ile ülemineku vastavusseviimine ja võrdlusteave

VARASEMATE FINANTSARUANDLUSE STANDARDITE KOHASOLT ESITATUD OMAKAPITALI VÕRDLUS IFRS-ILE VASTAVA OMAKAPITALIGA

IFRS-ile üleminekul ei olnud varasemate arvestuspõhimõtete kohaselt kajastatud omakapitalile olulist mõju IFRS-i kohaselt tehingukuupäeval kajastatud omakapitaliga võrreldes.

VARASEMATE FINANTSARUANDLUSE STANDARDITE KOHASOLT ESITATUD KOONDKASUMI VÕRDLUS IFRS-ILE VASTAVA KOONDKASUMIGA

IFRS-ile üleminek ei mõjutanud oluliselt 2019. aasta koondkasumiaruandes kajastatud koondkasumit varem järgitud arvestuspõhimõtete kohaselt kajastatud koondkasumiga võrreldes.

VARASEMATE FINANTSARUANDLUSE STANDARDITE KOHASOLT ESITATUD RAHAVOOGUDE VÕRDLUS IFRS-ILE VASTAVATE RAHAVOOGUDEGA

IFRS-ile üleminek ei mõjutanud oluliselt 2019. aasta rahavoogude aruandes kajastatud rahavooge varem järgitud arvestuspõhimõtete kohaselt kajastatud rahavoogudega võrreldes.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

10. 06. 2021

Signature / allkiri

KPMG, Tallinn

Signatures of the management board to the annual report

The management board has prepared the management report and the financial statements of ESTO AS for the financial year ended 31 December 2020.

The management board confirms that the management report provides a true and fair view of the business operations, financial results and financial condition of the company.

The management board confirms that according to their best knowledge the financial report presents a fair view of the assets, liabilities, financial position and profit or loss of the company according to the Estonian Financial Reporting Standard.

04.06.2021

Mikk Metsa

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone	+372 6 268 700
Fax	+372 6 268 777
Internet	www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS ESTO aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS ESTO (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2020, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 7 kuni 49 esitatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses finantsaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjasepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 10.06.2021

Eero Kaup
Certified Public Accountant, Licence No 459

KPMG Baltics OÜ
Licence No 17

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	1437631	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6225252
E-posti aadress	info@esto.ee
Veebilehe aadress	www.esto.ee